

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DRACHMANN-SLÆGT.

Gert Drachmann f.1679, Bremen d.20/3-1741, Kbhvn.(Garnison tys.menig.)
gift i 1706 el. 7 med

Mette Poulsdatter f.1685, Kbhvn. d.11/2-1763 Kbhvn. (Garnison)

Som ung grovsmed med udlængsel og virketrang, var det ret naturligt, at Gert drog nordover på sin vej ud i verden. Der er kort fra Bremen til Elben med havnebyerne Hamborg og Altona, som dengang var den sydlige grænse for hertugdømmerne Slesvig-Holsten, der var under den danske krone, og videre til Ejderen, som var grænse til det egentlige Danmark.

I begyndelsen af 1700 tallet var han i København ansat som "Faunsmed"= fanesmed og "Kursmed"= dyrlæge ved "- et Rytteri", måske ved "-den Kongelige Livgarde til Hest" på Christianshavn, forløberen til Hestgarden i Frederiksholms Kanal. Men han havde også gjort tjeneste ved "-det Holstenske Landsenerregiment", ryttere bevæbnet med lanser - i slutningen af 1600 tallet - 6 meter lange! Det har været stærke karle.

Han blev gift med Mette Poulsdatter, og det er åbenbart gået ham godt. Han har sandsynligvis også haft smedearbejde på Holmen (flådens skibsværft), for i 1720 er han opført i "Skattemandtal" (skatteborger) som "- Beboer af Admiral Ole Judichærs Gaard i Rosenborg Kvarter," af hvilket det meste fattede af under den store brand i 1728. Men der må have været en forbindelse til værftet, siden de har haft lejlighed i Admirals ejendom.

(Admiral Ole Judichær 1661-1729 var en meget dygtig matematiker, elev af Ole Rømer, senere "Skibsbygger"-skibskonstruktør, ved Holmen. Byggede ca. 30 skibe.)

I Marts 1724 fik Gert "Borgerbrev" som selvstændig smedemester i København og erhvervede den nyopførte ejendom på nord-vestre hjørne af Adelgade og Dronningens(Tvær)-gade.

Hele dette område inden for Kongens Have mod vest, St. Kongensgade og Gothersgade, hvor Østervold havde ligget, var projekteret under Frederik 3' og bebyggedes under Christian 5' sidst i 1600 tallet. Kvarteret

2.

her var altså en ny frisk bydel, der fik navnet Ny København. I dag Sankt Annæ Vester Kvarter.

Smedje, plads, stald og bolig.- Vi ved ikke rigtigt, hvordan det har set ud; formodentlig i to etager i bindingsværk med svalegang mod gårdsiden.

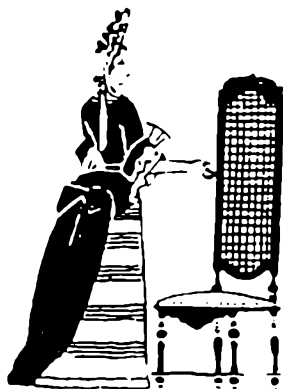
Haverne bag Adelgadehusene stødte op til Kongens Haves køkkenhaver, hvor der var en bred fiskerig "Kanal"; der har været meget idyllisk.

Kronprinsessegade blev først anlagt efter branden i 1795, hvor også mange af de typisk københavnske "Ildebrandshuse", vi kender, blev bygget og som i dette kvarter næsten alle blev nedrevet i 1942.

Der går en historie om Gert, som fortæller noget om hans mange kræfter og kendskab til at doktore. - Engang havde han brækket sit ene ben, og det var vokset skævt sammen, hvilket irriterede ham voldsomt. Resolut satte han benet i klemme i en dør og brækkede det på ny, således at han kunne rette det ud, og med ordentlige skinner få det til at gro lige sammen igen.

Gert og Mette fik fem sønner, der alle blev grovsmede som deres far. Der har formodentlig været flere børn, som er døde som små, for det kan undre én, at der mellem 3' og 4' søn pludselig er 12 år, hvor der ellers kun ses et år mellem de andres fødselsår.

Dame og stol fra o. 1700

De fem smedesønner og deres data:

1. Poul f.ca.1708 d.før 1763, gift 1739 m.Zennel Catharina Pedersdatter. De boede på Chr.havn uden dog selv at have fast ejendom. Her var tre sønner:

A. Jørgen Vilhelm, smed. Slog sig som nygift ned i Aarhus Amt, "-senere bredte hans Afkom sig til Viborg-Eggen".

B. 2' søn, smed, d.1812, giftede sig m.Johanne Justine Müller d.1811 og slog sig ned i Løve Herred v. Silkeborg

C. Daniel blev snedker og slog sig også ned i Aarhus.

-Her begynder så den jyske gren af Drachmann'erne.

2. Gert f.1709 d.før 1763, g.m. Mette----- d.Febr.1764, Gert havde som sin far stået i det holstenske Landsenerregiment. Mindst en søn og en datter.

3. Adam Erenreich f.1710 d.1768. Gift 1753 m. Cathrine Massmann. En søn og en datter. Adam overtog forældrenes gård og smedje på Adelgadehjørnet og her døde deres mor, enken Mette Poulsdatter Drachmann i 1763, 77 år gl. efter at have overlevet sine to ældste sønner.

4. Gotthelf Florian 1722 - 1777. Gift i 1749 med

Christina Mathiasdatter Bøss 1726 - 1804. Hun var datter af:

Mathias Bøss 1692 - 1745, og Kirstine Pedersdatter Lund.

Math. Bøss var " - Formand for de københavnske Tømmersvende" og ejede ejendommen Magstræde nr 8.

14
12
MAGSTRÆDE 8
Matr. nr. 31. Snarens kvarter
Forhus: Fredet i klasse B

10
8
6
4
2
Beskrivelse: Grundmuret forhus i 5 fag, de 3 midterste fag i et fremspring, kælder og 4 etager. Facaden pudset glat og malet gul. Over 1. etage en kordongesims. Under vinduerne i de 3 øverste etager i fremspringet sålbænke med knægte. Profileret hovedgesims. Mansardtag med tegl, heri 2 kviste.
Bygningshistorie: Forhuset er opført mellem 1730 og 50. Indtil 1852 var risalitten prydet med rustik i 1. etage. 3 af mansardens 4 kviste nedtaget i 1867. Facadens oliemaling omtales første gang i 1852.

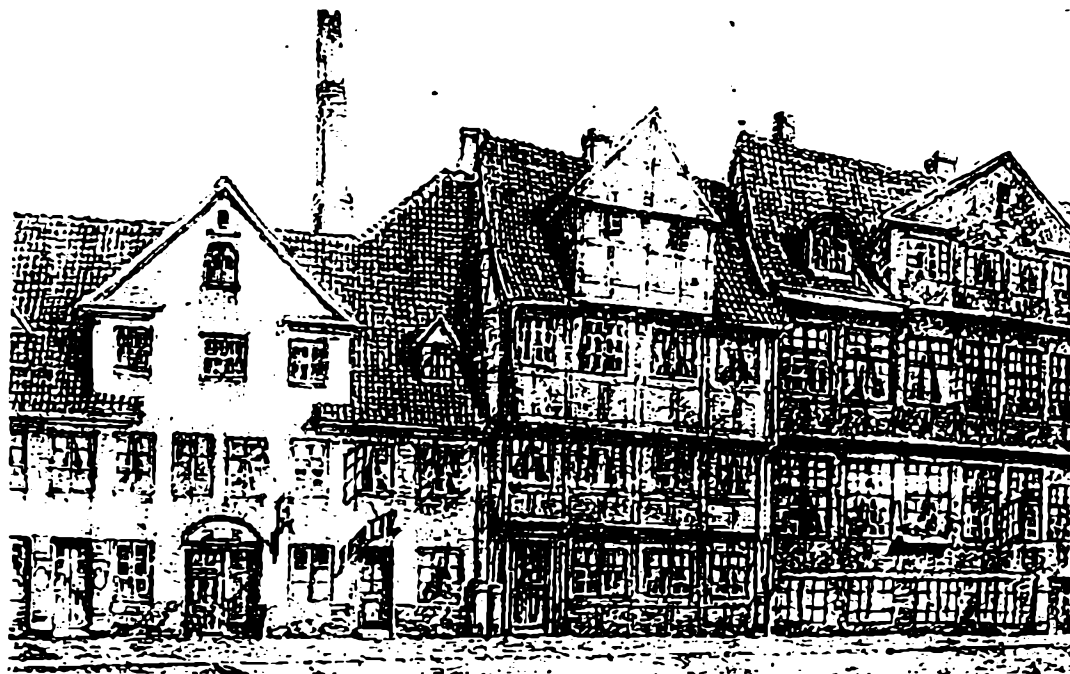
4.

5. Jørgen Henrich 1723 - 1768, g.m. Ane Cathrine Hansdatter 1718 - 1765. Mindst tre døtre.

Jørgen havde " - egen Gaard" i Gothersgade og en stor og " - ret fornem Kundekreds". Han var uden tvivl den mest velsituerede af brødrene. To af døtrene vides at blive gift med velstående mænd:

- A. Maren Kristine f.1746 gift med Skibsbygmester på Christianshavn, Erik Eskildsen og moder til Havnekaptajn og Lodsoldermand af samme navn.
- B. Amalie f.1750, gift med Peter Nicolaj Port, hvis karriere strakte sig fra: Brygger, senere Toldforvalter i Christianssted, dernæst Kammerråd og til sidst Justitsråd. Deres datter blev gift med Justitsråd Hammerich. Disse er omtalt i A.G.D' erindringer som familie.

Gadebillede fra Ny København-Kvarteret i 1700 tallet:

Dronningens Tværgade på sydsiden med de ulige numre. På det sidste stykke før Borgergade lå disse tre gårde, nr. 25, 27 og 29. Det var alle tidlige 1700-tals huse fra gadens fornemme tid. -

Gotthelf Florian var altså næst yngste søn i flokken og i April 1749 ægtede han Christina Bøss, hvor de har været henholdsvis 27 og 23 år. I et på tysk forfattet bryllupsdigt kaldes han "Huf-und Waffenschmied" og har måske på det tidspunkt stået i militær tjeneste. Fra 1752 - 67 ejede han ejendommen Store Strandstræde 6, og børnene er kommet til verden her på nær den første. Jeg har ikke fundet noget billede af huset, men det står der stadig, så man kan gå ind og se på det.

STORE
STRANDSTRÆDE 6
Matr. nr. 86
Sankt Annæ øster kvarter

Beskrivelse: Grundmuret forhus i 3 etager, 1. etage i 4 fag, 2. etage i 3 fag, medens 3. etage er i 6 fag. I 1. etage en butik. Facaden pudset glat, underfacaden malet mørkegrå, overfacaden malet hvid. Kordongesims, kraftige vinduesindfatninger og fordakninger i 2. etage og en gesims under 3. etages vinduer. Profileret hovedgesims. Heltag med tegl, heri 2 brede kviste.

Bygningshistorie: Forhuset er antagelig opført før 1731 som en bindingsværkbygning på 2 etager med kvist over 4 fag. Forhøjet med 1 etage samt grundmuret i forsiden i 1783. 1. etage af bagsiden omsat i grundmur i 1816, resten overpudset i 1858. Ombygning af 2. etage i dette århundrede. Ateliervinduet formentlig fra 1860'erne. Facadens oliemaling omtales første gang i 1858.

I dette ægteskab blev der født seks børn. De første fem skæbne er ret ukendt, kun det yngste barn synes at være blevet voksen, nemlig Mathias Christian.

1. Mathias f.1750 d.spød
2. Mette Christine f.1752
3. Gert Vilhelm f.1753, konfirmeret 1769 Kildebrønde Sogn, Køge
4. Hans f.1755 - - - 1771 - - - - -
5. Maria Catharina f.1758
6. Mathias Christian f.1763 d.1812

I årene 1768 - 1775 blev Gotthelf og Christina kroejere nemlig af KØGE KRO, som kendes fra historiske fortællinger, da "man" her var en dagsrejse fra København. De rejsende kunne gøre behageligt ophold på kroen, få god forplejning og overnatte. Hestene fik et tiltrængt hvil, foder og blev skoet, hvilket ofte var nødt, ligesom der kunne foretages reparationer på vogne og hjul, før ekipagerne/rejsevognen og passagererne næste morgen, friske og udhvilede, kunne begive sig ud på den sidste etape af turen mod hovedstaden.

Midt i 1770'erne var krotiden forbi, og de flyttede tilbage til København, hvorfor ved vi ikke, men det skyldtes sandsynligvis at Gotthelf blev syg med svigtende kræfter, for han døde i Juli 1777 på Chr.havn, (Frelsers Sogn) 55 år gl.

Der sad så Christina som enke i 50 årsalderen med sit eneste barn Mathias, som kun var 14 år, da hans far døde. Om deres økonomiske forhold kan man jo kun gisne, måske har der været lidt tilbage fra salget af kroen for to år siden; man kan ikke forestille sig, hun har været uvirksom for at klare dagen og vejen for sig og sin dreng.

I " - 1782 bliver hun antaget som Læremoder ved Waisenhuset og hvor hun fratraadte i 1790 med Pension."

Vi ved, at hun i en periode omkring 1801 boede hos Mathias og hans kone Louise, der på det tidspunkt havde adresse i St. Pedersstræde, men af en eller anden årsag flyttede hun helt ud til Kongens Lyngby, hvor hun døde d.9' Sept. 1804, 78 år gl.

.Fiskebensskørt. Krinolinen, som i hundrede år bare havde været i brug ved det spanske hof, vender tilbage. Den skal ved en teaterforestilling i Paris 1719 have vakt sådan latter, at den med eet slag slog fuldstændig igennem. De næste 40 år er en damedragt uden krinoline utænkkelig.

Rokokofiskebensskørtet er lettere end vertugadinen havde været. Det består af 5 runde ringe, forbundet med voksdug, senere silke eller bomuld. I 1720-erne var det klokkeformet — op til 2 m i diameter —, afplattedes derefter for og bag, til det i 40-erne kun breder sig ud til siderne og samtidig får så brede og høje hoftepuder, at armene kan hvile på dem.

I 60-erne er krinolinen igen smallere og i 80-erne er den trængt om på ryggen som *tournure*, cul de Paris.

Ludvig Holberg har givet en oversigt over den kvindelige silhouets forandring, som han har oplevet den i sin levetid:

Fransk krinoline 1744

Fruentimmers klædedragt er ligesom onde væsker udi legemet, hvilke nu sætte sig udi lemmerne, nu udi hovedet, som derudover hæve sig som et tårn. Nu derimod ere væskerne nedfaldende udi hofterne, så alle synes at lave til barsel. Det synes, at de ligesom ved volde og mure vilde fortificere deres kyskhed; men erfaringen viser, at de dog ere lige så lette at bestorme som i gamle dage.

Christina og Gotthelfs
samtid

Fransk krinoline 1730

Den "gale" konge, Chr.VII og den engelske prinsesse Caroline blev gift 1766, hæn 17, hun 15 år. Hun elskede Struensee med hvem hun fik datteren Louise Augusta, og blev forvist til husarrest på et slot i Tyskland 1772, hvor hun døde i 75, 24 år gammel. Struensee og grev Brøndt blev hælshugget, lagt på hjul og stejle på Fælleden. Hvordan mon stemningen har været hos folk, og hvad er der mon talt om ved disse grusomheder i den Drachmannske krostue?

Mathias Christian f.1763 (døbt 10/8 i Garnison tyske menigh.) d.1812
gift 1786 med

Louisa Christiane Kobiersky f.19/5-1767 (St. Petri) d. 12/8-1853 Holmens
datter af:

- Gottfried Heinrich Kobiersky f.1729 i Preusen. D.1/3-1788 København
gift 10/4-1761 med
- Louise Christiane Jansen f.1728 d.Marts 1784 (Petri)

Gottfried Kobiersky indvandrede som ung snedkersvend fra Preusen. Han fik Borgerbrev som københavnsk snedkermester d.4/12-1765 og skal have været " - en meget bekendt og overordentlig dygtig Møbelsnedker." De havde foruden Louise tre døtre, hvoraf den ene var Charlotte Amalie f.1763, som vi senere møder, samt to sønner. Men navnet menes uddødt ca. 1808.

- - - - -

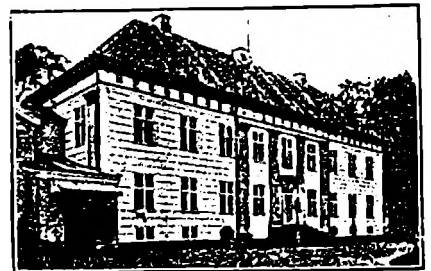
Mathias blev d.13/10-1779, to år efter faderens død " - af Tømmermester Andreas Kirkerup indskrevet som Lærling i Tømmerlavet," som hustømrer. (Den her omtalte tømmermester viser sig at have været den kendte arkitekt Andreas Kirkerup, som bl.a. tegnede og byggede hovedbygningen på Corselitze Gods/Falster for fabrikant J.F. Classen i årene 1775-77, og det lille kendte "slot" Liselund på Møn, også for J.F.Classen til dennes datter.)

Andreas Kirkerup (1749-1810). Arkitekt og mester for Liselund Slot på Møen og Frederiksberg Haves kinesiske lysthus, som Kirkerup tegnede som hofarkitekt. Som sådan arbejdede Kirkerup også for militæret.

1789 opførte Kirkerup *Husarkasernen* mellem Store Kongensgade og Grønningen. Den lange enetages længe over for Nyboder var i mere end hundrede år karakteristisk for Københavns nordligste pynt inden for den gamle Østerport. Kasernen blev nedrevet, efter at en ny Gardehusarkaserne var blevet opført 1896-98 på Østerbrogade. Et nyt bolig- og forretningskvarter omkring nye gader, Bornholmsgade, Jens Kofods Gade, Poul Ankers Gade og Hammerensgade, opført på den gamle kasernes plads. 1799-1800 tilbyggede Kirkerup Det kongelige Uldmanufakturbygning i Rigensgade 7-8 med huset nr. 11 i Rigensgade som munderingsdepot (dette bind). Den femetages beboelsesejendom, *Esplanaden 6*, tegnede Kirkerup år 1785.

Heraf fornemmer man lidt af Mathias' forældres ven- og bekendtskaber, hvoraf i hvert fald, som vi ser, een har taget hånd i hanke, når det gjaldt den faderløse dreng og hans fremtid.

Corselitze, set fra Øst.

8.

Senere arbejdede Mathias også som skibstømrer, hvilket interesserede ham meget. På skift er begge stillingsbetegnelser anvendt i kirkebøgerne - ved hans bryllup og de mange børns dåb og død; eller slet og ret "Zimmergesell" Tømmersvend. Da han døde, stod der i skiftet efter ham udtrykkeligt: Huus-Tømmersvend. - Allerhelst ville han have uddannet sig til Skibsbygger (skibskonstruktør), men et tidligt giftermål satte punktum for de drømme.

Den 13'Juli 1786 trolovede Mathias Drachmann og Louise Kobiersky sig 22 og 19 år gamle, og de giftede sig d.18'August lige efter Mathias' 23 års fødselsdag. Allerede d.6'Okt. kom deres første barn, Gotthelf til verden.

I løbet af 26 år fødte Louise 15 børn, hvoraf de 8 døde som små.

A.G.Drachmann skriver i sine erindringer, lidt morsomt i vore øjne, om sin far " - han må have været en meget kraftig og fuldblodig Mand; thi han havde avlet fjorten Børn med min Moder." -

1. Gotthelf Henrich 6/10-1786 - 19/4-1817, gift 10/11-1811 med Kristine Jørgensdatter Neymann f.Bagge 1779-1836, 2 døtre og en søn.
2. Matthea Catharina 1788-1791
3. Jørgen Arnhold 1790-1791
4. Regina Benedicta 1790-1790
- 5, Anna Cathrina (Trine) 31/1-1792-1859 gift 1820 med Joseph Gilbe f.1785 i Aachen, hoteltjener på på Hotel Royal
6. Hedevig 1792-1793
7. Gertrud Christina Regina 1793-1794
8. Johanna Amalia 1796-1806
9. Christina Helena 1798-1802
- 10.Frederica Margareta 1800-1800
- 11.Amalia 1802-1878 gift 1832 med Jonas Ferd. Holmsted 1810-1866 sergeant, senere kaptajn. Børn
- 12.Louise Christine 1804-1898 gift 1828 med Peter Steen 1805- 1865, slotstømrer på Fredensborg Slot, senere købmand i Frdsb.by. De betød meget for A.G.D. og senere for Holger Dr.
- 13.Emilie Julie 1806-1900 gift 1839 med Frederik Bentsen Hørup 1811-1905, Skolelærer. Børn, bl.a. Viggo Hørup, radikal politiker og grundlægger af " Politiken."

14. Andreas Georg 22/11-1810 - 2/7-1892, læge, gift med:

- 1) Vilhelmine Marie Stähr 12/6-1820 - 11/3-1857, datter af Hørkræmmer Hans H. Stähr, Kbhvn. - Om dem udførligt senere.
- 2) Clara Josephine Sørensen 19/2-1836 - 2/3-1895, datter af Rebslaggermester Ferdinand Sørensen 1806-1880, Hjørring, og hustru Anne-Marie Thomsen 1804-1852.

15. Petrine Caroline Iverine 1812-1845, gift 1842 med

Hans Knudsen 1801-1851, Historiker, Arkivregistrator. Et el.to børn. Petrine er det første Drachmann-barn, der ikke blev døbt i Petri eller Garnison tyske menighed, men i Trinitatis Kirke.

- - - - -

-- videre iflg. A.G.Dr. var hans far, Mathias " - en velbegavet og efter sin Tid oplyst Mand, der holdt meget af Læsning."

Af listen over faddere til alle børnene kan man se, at de har haft en omgangskreds af intellektuelle, skuespillere og litterære, noget ud over hvad man forestiller sig at samles i et "almindeligt" håndværkerhjem, nemlig en del af den tids "navne", eksempelvis:

Skuespillerinde Madam Marie Catharine Preisler 1761-1797

"Violon" Carl Wolfg. Furmann d.1802

Peter Andreas Heiberg

Knud Lyhne Rahbek

Løjtnant v.Gerner

Justitsråd Hammerich, gift med Mathias' kusine.

Trods den personlige sorg over at lægge så mange børn i graven synes det som, at de har haft et ret udmærket liv, hvilket ikke mindst skyldtes de to store brande i København i 1790'erne. Det var gode tider for bygningshåndværkere.

Men det skulle få en brat ende for familien Drachmann, som imidlertid var flyttet til Teglgaardsstræde Matr.nr.215, nær Nørre Vold, for deres hus blev i 1807 totalt udbombet under englændernes bombardement af København; og som i hundredevis af københavnere stod de på gaden, ganske vist med livet i behold men uden den mindste stump bohøve, tøj eller nogen form for ejendele. Det har været rædselsfuldt med småbørn på armen og ved hånden.

Ikke desto mindre blev det fortalt " - at Tømrer Mathias Chr. Drachmann skal have udmærket sig ved Redningsarbejde under Bombardementet."

De blev dog med et moderne ord - genhuset. Men det var forfærdelig svært at finde en bolig og sikkert umuligt at få blot noget, der mindede om det de kom fra. De fik tildelt nogle værelser i "Skolemesterlængen", et allerede dengang gammelt og nedslidt hus i den vestlige del af Klerkegade nr.34-36 (Matr.nr.434)

Om forsikringer endsige erstatning var der ikke tale, hvorfor Mathias og Louise og børnene nu levede under meget trange kår. Nok skulle byen bygges op igen, men daglønnen for en tømmersvend var 3Mark (sommer) og 2Mark 8Skilling (vinter) og det var ringe, når alt vedrørende hjem og familie skulle etableres helt fra bunden. Først i 1809 steg lønnen med 1Mk. om dagen.

Men den onde skæbne havde mere i baghånden til vores aner i "Skolemesterlængen" Mathias, den brave, belæste og vellidte familiefar blev ganske uventet angrebet af en slem akut sygdom (præcis hvad vides ikke) og han døde d.11'April 1812, kun 48 år gammel. Den vel værste katastrofe for den i forvejen hårdt ramte familie - og Louise ventede barn til efteråret.

I flg. St. Petri kirkebog blev " - Liget begravet i fri Jord "uden for Porten" på Assistens Kirkegaard."

(Assistens Kirkegård var blevet anlagt i 1760 som hjælpekirkegård for samtlige københavnske kirkesogne, uden for Nørrevold/-Port!)

Der var dog et lyspunkt, kan man sige, for den ældste søn, Gotthelf, var allerede en voksen mand på 25 år med en grundig købmandsuddannelse bag sig, således at han kunne forstrække sin mor - og de nu fra Oktober fem små søskende, i den første tid, - tilmed var han gudfar til den 24 år yngre bror Andreas.

Men det har også været en betydelig byrde for ham, for året inden havde han giftet sig og var i sving med at etablere hjem og få børn.

Her finder jeg egentlig, at det er på sin plads at indskyde Gotthelfs historie, før vi fortsætter med beretningen om hans mor Louise's videre tilværelse, da det jo er i den samme tid.

Gotthelf (f.6/10-1786) var som fortalt, blevet handelsuddannet, alsidigt, hvis man skal hefte sig ved de forskellige udsagn, jeg har kunnet finde: Hørkræmmersvend, Skriver ved Holmen, Uldhandler og Købmand.

Han har været en dygtig og arbejdsom ung mand, som tilmed har tjent gode penge, for han betalte den enorme sum af 500Rd. for "- Frifindelses-Bevis for det Borgerlige Militaire."

Den 4'Januar 1813 fik han borgerbrev " -Borgerskab i Kjøbenhavn som The- og Porcellainshandler," kun 26 år gl.

Hans kone Kristine kom fra små kår i Jylland, men hun havde ambitioner og sat sig mål, og dem opnåede en yngre fattig kvinde bedst (kun) gennem ægteskab. Hun tog til København, boede i Vestergade, og blev snart gift d.11/11-1807 med en aldrende enkemand, Grovsmed og Brygger Neymann, med hvem hun hurtigt fik oprettet et reciprokt testamente. Smeden døde allerede i Juli 1811, og nu kunne den modne og formuende enke tillade sig at kaste sine øjne på en ung mand, den 7 år yngre Gotthelf, som tilmed var fuld af fremdrift, så hun kunne se en behagelig fremtid i møde. De blev gift d.10/11-1811 i Ganison (danske menighed); da havde hun siddet enke i fire måneder.

De begyndte ganske vist på den ydmyge adresse Laksegade Matr.nr.216,hvor deres første barn, Louise, blev født i Juni 1812, netop som Gotthelf måtte træde hjælpende til over for sin familie i "Skolemesterlængen" Til Kristines lettelse gik der ikke mere end godt et år efter Gotthelfs lille søster Petrines fødsel i efteråret 1812, før Louise selv kunne tage hånd om sine småbørn og sit eget liv, i den udstrækning, der var mulighed for på den tid; og Gotthelf og Kristine flyttede til Amager-Torv 45. Her kom deres anden datter Jørgine til verden i efteråret 1814. Forretningen gik glimrende, så selv om han stadig sørgede for supplement til sin mors indtægter, bl.a. ved at de tog sig af de tre små søstre, (nr 11, 12 og 13 i rækken) så de sig i stand til at flytte til en endnu bedre bolig på Gammel Torv 98, og Kristine var atter i lykkelige omstændigheder.

Kort tid efter de havde fået sig indrettet i den pæne nye lejlighed, " - dør han om Eftermiddagen d.19'April 1817 " (30½år gammel) "- og begravet d.24/4 fra Vor Frue på Assistens Kirkegård i eget Gravsted med den 10Rd.s Ligvogn."

Atter sidder Kristine enke, og atter i "uskiftet Bo", hvorom ansøgning var blevet indgivet til skifteretten dagen før Gotthelf døde! En pæn formue på 1500Rd. i flg. skifterettens "Hvide Bog" fra Juni 1817. Louise fik ikke en skilling.

Hurtigt fik Kristine realiseret hjemmet og hvad der ellers var af løsøre,

hvilket forøgede formuen betydeligt, fødte en lille søn, der fik sin fars navn, Gotthelf, og drog tilbage til Jylland med sine børn. Der giftede hun sig og blev enke mindst to gange til - med testamentarisk ordnede forhold.

Man må sige, at hun har været en målbevidst kvinde med en beundringsværdig økonomisk tæft, trods det at hun ikke kunne læse og skrive; hendes underskrifter er noteret "- med ført Haand." - Hun døde d.5/4-1836 i Albæk, 57 år gl.

Gotthelf jr. 1817 - 1898 blev gårdejer i Gimming og fik 7 børn, deraf 4 sønner. En af disse blev gårdejer i Randers Nørremark, en anden, Niels blev ejer af Lindebjerggård i Harridslev. - Her har vi så flere jyske Drachmann'er, tilmed tættere på i generationerne, og mysteriet er løst for os københavnere, som aldrig har vidst fra hvem af Gert og Mette Drachmann's efterkommere, de er runden.

Det at være stærk, er ikke det samme som at være ufølsom;- kære Louise, hvordan kunne du dog bære al den sorg, - at miste de mange småbørn og nu også din voksne, unge søn; det første barn, hvem det netop gik så godt.

- Om menneskelige følelser står der ingen steder i optegnelserne, derimod kan vi læse, at Louise i 1813 el.14 har fået arbejde som Stuekone/sygeplejerske på Frederiks Hospital, " - Hvortil skal præfereres fattige Borgerenker mellem 30 og 50 Aar, som bekjender sig til Den Lutherske Tro og tydelig kan læse Danske Bøger." En stilling hun først fratrådte efter godt 25 år! - 'Agtet og afholdt af alle, Læger, Administratorer og ikke mindst af de tusinder af Patienter, hun havde plejet.'

Frederikshospitalet skulle i 1752 udgøre Bredgades afsluttende bidrag til Frederiksstaden. Dets placering skulle understrege, at den enevældige kong Frederik 5. ikke bare sørgede for palæer til sin adelige inderkreds og smukke huse til sine fremadstræbende borgere, men også et hospital til sine sygdomsramte undersåtter. Her er et stik, der viser de to pavilloner mod Bredgade, der flankerer den tilbagetrukne hovedindgang i midten. Stik af H. Qvist til Danske Atlas 1764. - Bymuseet.

Hospitalets love forbød, at stuekonerne havde børn hos sig, men det blev der set stort på, og Andreas Georg og lille søster Petrine havde vidunderlige barneår, et "- rent Herreliv i frie Omgivelser," som A.G.Dr. selv fortæller; med andre ansattes unger havde de fri adgang til leg i haven, gårde, lofter og stalde. De tre lidt ældre søstre boede, efter Gotthelfs død, hos forskellige slægtninge.

Da Andreas var 11 år, kom der en ny effektiv inspektør på hospitalet, en inspekt. Kjeld Chr. Schmidt, og piben fik en anden lyd. Nu skulle reglementet overholdes! - og det var slut med at være hos mor, højest kunne børnene få en kop kaffe og lidt brød, som Louise måtte række dem gennem hospitalets jerngitter.

Andreas og Petrine måtte så flytte til deres ældste søster Anna Catharina (Trine), som havde giftet med en tjener hos Kammerherre Ferral, St. Annæ Plads 113, hvor også hun havde tjent i huset i en årrække. Nu havde hun og hendes mand, Joseph Gilbe, begge fået arbejde og en lille bolig på "Hotel Royal", Ved Stranden, dog i ret underordnede stillinger, så det var meget fattigt "- og Smalhals blev Køkkenmester."

Imens foranstaltede "- den utrættelige og virksomme Inspecteur Schmidt mange gode og ypperlige Indretninger" på Fr.Hospitalet. - Men i 1823, kun to år senere, blev han grebet i kassesvig. - I 1826 blev han ved Lands-Over- samt Hof- og Statsretten dømt til at betale hospitalet pengene tilbage, en sum på 7000Rd. Sølv! - Hvis han ikke kunne det, - " - Skal han hensættes i Fæstningsarbejde, indtil enten Gælden er afbetalt eller han ved Døden afgaar."

(Denne dom skulle man måske skele til, når vore dages talrige "kassebedragere" afsløres. Sikke et ramaskrig, hvis de ikke fik et "gyldent håndtryk", i værste fald en "næse.")

Efter Schmidts fjernelse fik stuekonernes børn atter lov at spise sig mætte i tiloversbleven mad i hospitalets køkken, dog måtte de ikke bo der.

Alting var alting gammel-
og upraktisk på det gamle
al i de sidste år før luknin-

Der skulle leveres mad
hver dag til 300 patienter og
store stab af læger og syge-
søskere. Det foregik under for-
hold som vist her. Fot. 1906. - B
museet.

I ca. 1838 var "arbejdslivet" endelig slut for den psykisk som fysisk jernstærke Louise. Hun fik sig en lille stue på Pels Stiftelse (St.Petri Menigheds Plejestiftelse) hvor hun nød pensionisttilværelsen i 15 år, en åndsfrisk, levende, kærlig og meget elsket mor og bedstemor med nogen tunghørhed , som eneste skavank.

Det var ikke alderdom, der endte hendes slidsomme liv, men Kolera, under den store epidemi. Hun døde d,12'August 1853, 86 år gammel og blev begravet på Holmens Kirkegård.

Fotokopi af en Daguerreotypi fra ca.1830 - Louise Drachmann 1767-1853.

Vibeke Drachmann 1893